

Jog & Fegyver

Az eredeti tervek szerint több e-mailen érkezett kérdésre kellett volna válaszolnom az év első számában, azonban most ettől el kell térnem és még csak monogrammal sem jelölöm a kérdezőket. Több olvasó is egyre komolyabban érdeklődött a múlt év végén az európai lőfegyvertartási engedély (valójában útleveél - a továbbiakban az egyszerűsítés kedvéért: EWP) felől. Elsősorban olyanok, aki jelenleg Magyarországon nem kaphatnak engedélyt lőfegyver megszerzésére és tartására.

Ezen kérdések feltételekor minden esetben megkérnek, hogy ne a lap hasábjain válaszoljak, hanem személyes találkozás alkalmával, mert tartanak a hatóság eljárásától. Félelmük nem megalapozatlan, de nem maga a probléma, hanem a hatóság jelenlegi általános hozzáállása jelenthet okot a félelemre. Ettől függetlenül általánosságban megállapítható, hogy a tájékozódni kívánó személyek rájöttek, hogy az Unió többi országában - az Egyesült Királyságot kivéve - sokkal egyszerűbb vadász- vagy sportlőfegyverhez jutni, mint Magyarországon.

A nagy kérdés, hogy ezeket - az Unió más országában részükre engedélyezett - fegyvereket miként hozhatják be, sőt egyáltalán behozhatják-e Magyarországra. Van olyan érdeklődő, aki először a rendőrhatalom véleményét kérte ki, ahol azt a választ kapta, hogy ha máshol engedélyezett lőfegyverrel bemenészkedik az országba, azonnal őrizetbe veszik és büntetőeljárás indul ellene. Ezek a személyek kivétel nélkül a jelenleg az alkotmánybírósági felülbírálatra váró 3. §. (253/2004 (VIII.31.) Korm. r.) szenedő alanyai, ami azt is jelenti, hogy büntetlen előéletűnek minősülnek - erkölcsi bizonyítványt kapnak -, de a mentesülésüktől függetlenül - álláspontom szerint alkotmányellenes módon - még szerepelnek a bűnügyi nyilvántartásban és ez akadályozza meg őket abban, hogy lőfegyvert - elsősorban vadászlőfegyvert - tartsanak. Nézzük meg kivonatossan, csak a témára koncentrálnva, miként rendelkezik erről a kérdéssel az Unió jog, ami ha ellentétben állna a hazai szabályozással, akkor az Unió szabályozást kell figyelembe venni (Unió jog primátusa) és a külföldön kiadott EWP-re vonatkozóan ismételjük át a hazai szabályozást. A dőlt betűs rész szokás szerint a kommentáromat tartalmazza.

A TANÁCS 1991. június 18-i 91/477/EGK IRÁNYELVE a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről

I. cikk

3. Ennek az irányelvnek az alkalmazásában valamely személy annak az országnak a lakosának tekintendő, amely a lakhelyét igazoló okmányban - pl. az útlevelében vagy személyi igazolványban - jelzett címben szerepel, és amelyet a tartás vagy megszerzés ellenőrzésekor a tagállamok hatóságainak vagy a kereskedőnek bemutat.

Az engedélyesnek rendelkezni kell a kiállító hatóság illetékességi területén lakóhellyel, melyet közokiratilag kell bizonyítani. Ez nem érinti az állampolgárság kérdését, csupán azt, hogy az adott országban van bejelentett lakóhelye, melyet az adott ország szabályai szerint hivatalos okmányban rögzítettek. Aki külföldön akar engedélyeztetni, nem követ el nagy hibát, ha a külföldi bejelentkezéskor a hazai állandó lakóhelyéről kijelentkezik, mivel mindenkinek csak egy állandó lakóhelye lehet, de nem kötelező, hogy egyáltalán legyen valahol. *(Semmit nem veszít, legfeljebb itthon nem választhat, de a hazai politikai közállapotok ismeretében ez nem nagy veszteség, legfeljebb nem kenődik rá semmi.)*

4. Az „európai lőfegyvertartási engedély” olyan okmány, amelyet kérelemre a tagállamok hatóságai bocsátanak ki a lőfegyvert törvényesen birtokba vevő vagy használó személy számára. Érvényességi ideje maximum öt évre szól. Az érvényesség ideje meghosszabbítható. Ha az engedélyen csak „D” kategóriába sorolt lőfegyverek szerepelnek, az engedély leghosszabb érvényességi időtartama tíz év. Az engedélynek tartalmaznia kell a II. mellékletben foglalt adatokat. Az „európai lőfegyvertartási engedély” nem ruházható át, amelybe be kell jegyezni az engedély tulajdonosa által tartott és használt lőfegyvert vagy lőfegyvereket. Az engedélynek mindig a lőfegyvert használó személy birtokában kell lennie. A birtoklásban vagy a lőfegyverek jellemzőiben bekövetkezett változásokat, valamint a lőfegyver elvesztését vagy ellopását az engedélyen fel kell tüntetni.

Ehhez a szakaszhoz semmilyen külön magyarázat nem szükséges, de érdekessége, hogy a magyar szabályozás a 10 évig érvényes engedélyt nem ismeri, pedig a lehetőség, mint látjuk, megvan rá.

II. cikk

1. Ez az irányelv nem érinti a fegyverviselésre, vadászatra és céllövészetre vonatkozó nemzeti előírások alkalmazását.

III. cikk

A tagállamok nemzeti jogszabályaikban elfogadhatnak az irányelvben megszabottaknál szigorúbb rendelkezéseket is, a tagállamok lakosai számára a XII. cikk (2) bekezdésében biztosított jogok figyelembevételével. Ez azt jelenti, hogy az engedélyezés szabályai minden tagállam esetében a saját honosságú (lakóhelyű) személlyel szemben tartalmazhat szigorúbb rendelkezéseket, de ez más Uniós polgárral szemben már nem gyakorolható. És majd sor kerül a XII. cikkre is, ami az Uniós polgárok jogait taglalja.

IV. cikk

V. cikk

A tagállamok a „B” kategóriába sorolt lőfegyverek megszerzését és birtoklását a III. cikkben foglaltak sérelme nélkül csak olyan személyeknek engedélyezik, akiknek megfelelő indokuk van erre és akik:

- a) legalább 18 évesek, a vadászat és céllövészet kivételével;
- b) nem valószínű, hogy veszélyt jelentenek önmagukra, a közrendre vagy a közbiztonságra nézve.

A tagállamok a „C” és „D” kategóriába sorolt lőfegyverek birtoklását a III. cikkben foglaltak sérelme nélkül csak olyan személyeknek engedélyezik, akik kielégítik az első bekezdés a) pontjának feltételeit. A tagállamok visszavonhatják a lőfegyver birtoklására vonatkozó engedélyt, ha az első bekezdés b) pontjában foglalt feltételek bármelyike már nem áll fenn. A tagállamok nem tilthatják meg a területükön lakó személyeknek, hogy egy másik tagállamban megszerzett fegyvert birtokoljanak, kivéve, ha ugyanennek a fegyvernek a megszerzését saját területükön belül tiltják. Ez egy általános kötelezettségvállalási minimumot jelent, mely gyakorlatilag minden Uniós polgárra és minden Uniós engedélyező hatóságra vonatkozik a saját honosságú (lakosú) polgárával szemben. A kötelező minimum tovább nem enyhíthető tagállami szinten, de mivel annyira alacsonyan van megszabva, talán nem is lehet. (Vadászat és sportlövészet esetén nincs kötelező minimális korhatár.) Az utolsó bekezdés egyértelművé teszi, hogy aki egy Uniós országban lőfegyvert szerzett, annak más Uniós ország csak akkor tilthatja meg az adott fegyver tartását a saját területén, ha azt a (fajta) fegyvert saját belső szabálya szerint mindenki számára tilt.

XII. cikk

1. Ha a XI. cikkben előírt eljárást nem alkalmazzák, nem megengedett a lőfegyver birtoklása két vagy több tagállamon keresztül történő utazás során, kivéve, ha az érintett személy megszerezte a tagállamok mindegyikének engedélyét. A tagállamok egy vagy több útra vonatkozóan maximum egy éves időtartamra adhatnak ilyen engedélyt, amely megújítható.

Ezeket az engedélyeket be kell jegyezni az európai lőfegyvertartási igazolványba, amelyet minden alkalommal be kell mutatni, amikor csak a tagállamok hatóságai kéri.

A hivatkozott XI. cikk elsősorban a lőfegyverek kereskedelmi célú szállítására vonatkozik és alapvetően a kereskedőket érinti, miként ez a következő bekezdésből ki is derül.

2. Az 1. bekezdés előírása ellenére a vadászok a „C” és a „D” kategóriára, valamint a céllövők a „B”, „C” és „D” kategóriára vonatkozóan tevékenységük folytatása céljából előzetes engedély nélkül birtokolhatnak egy vagy több, e kategóriákba sorolt lőfegyvert két vagy több tagállamon keresztül történő utazásuk alatt, feltéve, hogy rendelkeznek az érintett lőfegyvert vagy lőfegyvereket felsoroló európai lőfegyvertartási igazolvánnyal, és feltéve, hogy megfelelően meg tudják indokolni utazásukat, elsősorban meghívó bemutatásával. Ugyanakkor ez az eltérő rendelkezés nem vonatkozik olyan tagállamba történő utazásokra, amely megtiltotta a kérdéses lőfegyver megszerzését és tartását, vagy amely - a VIII. cikk (3) bekezdése alapján - engedélyhez köti azt; ebben az esetben egy ilyen irányú egyértelmű nyilatkozatot kell az európai lőfegyvertartási igazolványba bejegyezni. A XVII. cikkben említett jelentéssel kapcsolatban a bizottság a tagállamokkal egyeztetve mérlegeli a második albekezdés alkalmazásának hatásait, különösen, ami a közrendre és a közbiztonságra gyakorolt hatását illeti.

A jelen cikket indító felvetésben szereplő vadászok és sportlövők tehát az EWP birtokában előzetes engedélyezési procedúra nélkül jogszerűen hozhatják be (Magyarországra) a más Uniós országban engedélyezett lőfegyvereiket. Természetesen vadászfegyver esetén elégséges igazolás az állami vadászjegy, sportlövő esetén pedig a sportegyesületi tagsági vagy versenyengedély.

3. A nemzeti okiratok kölcsönös elismerésére vonatkozó megállapodások szerint két vagy több tagállam ebben a cikkben leírtaknál rugalmasabb intézkedéseket írhat elő területeiken belül lőfegyverekkel történő mozgásra.

Ilyen bilaterális vagy multilaterális megállapodásról jelenleg - magyar vonatkozásban - még nincs tudomásom, de kizártnak tartom, hogy Magyarország bárkivel kötött volna olyan megállapodást, mely enyhít a szabályokon. Megjegyzendő, hogy a 2004. évi XXIV. tv. 3. § (7) bek. is csak a „B” kategóriába sorolt lőfegyverek esetében lát elvi lehetőséget arra, hogy egy másik Uniós ország

megkeresi a hazai hatóságokat külföldi honosságú magyar állampolgár lőfegyvertartási engedélyezési ügyében. Ez a kérdés a „C” és „D” kategóriás fegyverek esetében fel sem merül.

2004. évi XXIV. törvény a lőfegyverekről és lőszerokról

3. § (5) Tűzfegyvernek az Európai Unió valamely tagállamába történő - nem kereskedelmi vagy elidegenítési célú - kiviteléhez európai lőfegyvertartási engedély szükséges. Európai lőfegyvertartási engedély annak a természetes személynek adható, aki a tűzfegyver megszerzésére és tartására érvényes engedéllyel rendelkezik.

(6) Az engedély (ideértve az európai lőfegyvertartási engedélyt is) kiadása és visszavonása a rendőrség hatáskörébe tartozik.

(7) Ha az Európai Unió valamely tagállama a magyar hatóságot azért keresi meg, mert attól magyarországi lakóhellyel rendelkező személy a megkereső tagállamban „B” kategóriába tartozó tűzfegyver tartására kér engedélyt, hatóságként a rendőrség jár el.

Mint láthatjuk a törvényi szabályozás elsősorban a Magyarországon kiadott EWP-re tartalmaz előírásokat, kivéve a (7) bek., melyről a fentiekben már volt szó. Az EWP-vel történő lőfegyver-behozatal már egy alacsonyabb szintű jogszabályban került részletes szabályozásra.

253/2004. (VIII. 31.) Korm.rendelet a fegyverekről és lőszerokról

48. § (1) A vadászlőfegyver, valamint a sportlőfegyver jogszerű tartását az e rendelet alapján kiadott fegyvertartási engedéllyel nem rendelkező személy a lakóhelye szerinti államban kiadott fegyvertartási engedéllyel, tűzfegyver esetén európai lőfegyvertartási engedéllyel igazolhatja. A „B” kategóriájú, vadászatra szolgáló tűzfegyver, valamint a 7,5 joule csőtorkolati energia feletti légfegyver behozatalához és tartásához a vadászat, illetve a sportverseny helye szerint illetékes rendőrkapitányság engedélye is szükséges.

(2) Az a személy, aki európai lőfegyvertartási engedéllyel rendelkezik, jogosult az abba bejegyzett „C” és „D” kategóriába tartozó tűzfegyverét, a hozzá tartozó lőszerrel együtt vadászatra, „B”, „C” és „D” kategóriájú sportlőfegyverét sportlövő versenyre behozni, kivinni, illetve az ország területén átszállítani.

(3) Az európai lőfegyvertartási engedélybe bejegyzett „B”, „C” vagy „D” kategóriájú tűzfegyver és a hozzá tartozó lőszer önvédelmi célra történő behozatalát a Magyar Köztársaság területére a várható beutazás, illetve átutazás helye szerint illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányság

engedélyezheti. A behozatali engedély abban az esetben adható ki, ha a kérelmező bizonyítja, hogy tevékenysége vagy más ok miatt élete, testi épsége - tűzfegyverrel elhárítható veszélyhelyzet fennállása miatt - fokozott védelmet igényel, és rendelkezik a tűzfegyver tárolásának e rendeletben megállapított feltételeivel.

Tehát a fentiek - (1) bek. - szerint egyértelműen megállapíthatjuk, hogy aki EWP-vel rendelkezik, az az abban szereplő lőfegyvert jogszerűen tartja, tehát nem tudja elkövetni vele a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetőjogi tényállását akkor sem, ha Magyarországon nem kaphat lőfegyver tartására engedélyt. *(Ennek oka, hogy meglehetősen ritka mellékbüntetés a lőfegyvertartástól, mint foglalkozási szabálytól való ideiglenes vagy végleges hatályú eltiltás, ugyanakkor az ilyen eltiltás megszegésének általában nincsenek szankciói - kivéve a gépjárművezetéstől eltiltás esetén -, de ha lennének is, akkor sem minősülne lőfegyverrel visszaélésnek, mert a büntetőjogi definíció a tényállás megállapításához azt követeli meg, hogy aki a lőfegyvert tartja, ne rendelkezzen érvényes engedéllyel.)*

A hazai rendőrhatalóságnál a vadászat vagy a sportverseny helye szerinti bejelentési kötelezettség kizárólag a „B” kategóriájú lőfegyverekre vonatkozik, melybe az alábbiak tartoznak:

- B1. Félautomata vagy ismétlő rövid tűzfegyverek.
- B2. Központi gyújtású egylövetű rövid tűzfegyverek.
- B3. Peremgyújtású egylövetű rövid tűzfegyverek, melyek teljes hossza 28 cm-nél rövidebb.
- B4. Félautomata hosszú tűzfegyverek, melyek tölténytára és töltényürje együttesen háromnál több lőszer befogadására alkalmas.
- B5. Félautomata hosszú tűzfegyverek, amelyek tölténytára és töltényürje együttesen háromnál több lőszer befogadására nem alkalmas, ha a töltőszerkezet eltávolítható, vagy ha nem biztos, hogy szokásos szerszámokkal a tűzfegyvert nem lehet olyan tűzfegyverré átalakítani, amelynek tölténytára és töltényürje együttesen háromnál több lőszer befogadására alkalmas.
- B6. Ismétlő és félautomata hosszú tűzfegyverek huzagolatlan, 60 cm-t meg nem haladó hosszúságú csővel.
- B7. Külső formában automata szerkezetű tűzfegyverre hasonlító félautomata tűzfegyverek.

Nem vonatkozik viszont a vadászlőfegyverek túlnyomó többségét kitevő „C” kategóriájú fegyverekre:

- C1. A „B” kategória 6. pontjában felsoroltakon kívüli egyéb ismétlő hosszú tűzfegyverek.
- C2. Egylövetű hosszú tűzfegyverek huzagolt csővel.

C3. A „B” kategória 4-7. pontjaiban felsoroltakon kívüli félautomata hosszú tűzfegyverek.

C4. Peremgyújtású egylövetű rövid tűzfegyverek, amelyeknek teljes hossza legalább 28 cm, valamint „D” kategóriába tartozó egylövetű hosszú tűzfegyverek huzagolatlan csővel.

Így ezek mindenféle bejelentési kötelezettség nélkül hozhatók be az országba az EWP birtokában. Ez természetesen vonatkozik a lőfegyverekhez tartozó lőszerre is. Az önvédelmi célú behozatal természetesen már egy teljesen más lapra tartozik. Hazánkban kissé atavisztikus erről beszélni, hiszen utoljára talán a 9862/1920. ME. rendelet hatálya alatt lehetett normális polgári módon önvédelmi lőfegyvert vásárolni és viselni.

49. § Az, aki lőfegyver, lőszer behozatalára vagy átszállítására jogosító igazolással, illetve engedéllyel rendelkezik,

- a) az abban feltüntetett lőfegyvert, lőszer e rendelet előírásai szerint jogosult tartani és használni;
- b) az Európai Unióhoz nem tartozó államból történő beutazáskor, illetve kiutazáskor köteles a határvámhivatalnak az engedélyben feltüntetett lőfegyvert, lőszer bemutatni.

Ez nemcsak azt jelenti, hogy aki nem az EU-ból érkezik, azt bejelentési kötelezettség terheli az országba történő belépéskor, hanem azt is, hogy csak azt terheli ilyen kötelezettség, aki nem az EU-ból érkezik, vagyis az EU-ból érkező személyt ilyen bejelentési kötelezettség nem terheli. A Korm. r.-nek a tárgyban relevánsnak minősíthető 51. §-a Magyarországon kiállított EWP adattartalmát rögzíti, így annak ismertetését mellőzöm.

Összességében megállapítható, hogy a hazai jogban semmilyen akadálya nem lehet annak, hogy valaki egy Uniós országból származó engedélye alapján érvénye EWP birtokában „C” és „D” kategóriájú lőfegyvert hozzon Magyarországra és azzal jogszerű tevékenységet folytasson. A „B” kategória esetén már lehetnek gondok, ha valaki a bejelentési kötelezettségét elmulasztja, különösen, ha tevékenysége a helyi fényes tekintetű hivatalnokok érdeklődésére tarthat számot, de a „C” és „D” kategóriába annyi minden belefér, amivel vadászni lehet. Itt a kiváló alkalom, hogy elkezdjünk európai polgárrá válni.

Dr. Bokros Gábor
ügyvéd